

1 wyprawa w 1945 roku

1. przekazała
Ewa Krawczuk
na Józef Melonka

- fot. (brak)

+ TUSZKO Franciszka

pn. "Henka"
"Henczka"

NOW
AK
W-14

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — ⁺TUSZKO Franciszka
ps. „Hanka”, „Hanezka”

2536/WSK

I/1. Relacja ✓ K. 2, 5-1-2.

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu przed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne... —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓ ^

VI. Fotografie —

I/1 Relacja

- Biogram oprac. przez E. Kwasnowolską, mps (oryg.), k. 2, s. 1-2

1/1/1 48.

Tuszeko Franciszka - "Hanka" , "Haneczka"

Ur. 4.IV.1926 r. w Kozienicach.

Zmarła z ran 13.VIII.1944 r. na Starym Mieście jako łączniczka baonu "Gustaw"/NOW/AK/.

Franciszka Tuszeko była córką rejenta. Oboje rodzice zmarli w początkowych latach okupacji niemieckiej, ~~ktakakak~~ po czym osieroconą dziewczynką zaopiekowała się rodzina zamieszkała w Warszawie.

Wuj /nazwisko Taroń bądź Turoń/ był kamełdynamerem czy lokajem Marszałka Piłsudskiego, któremu w czasie I wojny światowej ocalił na froncie życie zaskaniając przed pociskiem. Po śmierci Marszałka na rencie. W czasie okupacji zarabkował wyrabianiem papierosów itp. Ciotka podpisała Volkslistę wbrew niemu. Córki ich, kuzynki Franciszki, pracowały jedna w Kriminalpolizei, druga w kasynie wehrmachtu.

Franciszka od 1942 r. podjęła pracę w zakładach radiowych Philipsa przy ul. Karolkowej, a zarazem uczyła się na tajnych kompletach /klasy III i IV/. Od 1943 r. wstąpiła w szeregi konspiracji, wprowadzona przez przyszłego narzeczonego, ^{Tadeusza Węgnera} należała do NOW/AK baon "Gustaw". Przeszła przeszkolenie sanitarne.

Z chwilą wybuchu Powstania zgłosiła się do służby łączniczki i pełniła ją na Starym Mieście, odkomenderowana bądź do dowództwa zarępowania "Róg", bądź do dowództwa grupy "Północ".

W d. 11.VIII.1944 przy przenoszeniu meldunku została śmiertelnie ranna serią pocisków. Pierwszy opatrunek otrzymała w szpitalu Jana Bożego, po czym przeniesiono ją do szpitala ^{baonu "Gustaw"} u Sakramentek, gdzie dr ~~ktakak~~ "Morwa" - Tadeusz Pogórski dał jej transfuzję. Na skutek agonialnego stanu nie ewakuowano jej przy przenoszeniu szpitala batalionowego na Kilińskiego i "Hanka" zmarła w d. 13.VIII.1944 o godz. 16.⁴⁵, jako pierwsza poległa dziewczyna batalionu. Pochowana została w d. 14.VIII na cmentarzyku baonu przy ul. Kilińskiego 3/5.

Trumnę dla niej przynoszono na Kilińskiego w chwili wybuchu czołgu i niosący ją koledzy zostali poważnie ranni.

I/1/2 2.

W maju 1945 r. "Hanka" została ekshumowana z Kilińskiego do prowizorycznych grobów, po czym w 1947 r. ekshumowano ją ponownie - na kwaterę baonu "Gustaw" na Fowążkach Wojskowych, kwat. B.24. Pierwotny nr PCK 3440, Zezwolenie Wydziału Sanitarnego na ekshumację do kwatery baonu nr 8083 z d. B.V.1947.

Dane powyższe zostały oparte na informacjach narzeczonego "Hanki" Tadeusza Wegnera "Kruka" /zam. Mińsk Mazowiecki, ul. Dąbrówki 44, tel. 22-65164/, na relacjach kolegów z baonu "Gustaw", jak też na zachowanych dokumentach dotyczących kwatery baonu.

Fotografia "Hanki" - Franciszki Tuszko - do udostępnienia.

Opracowała Ewa Krasnowolska /tel. 12-01-19/

Wymieniona w Słowniku uczestników walki...; fot. w "Dwa powstańcze bataliony «Gustaw» i «Hamaś»" Roberta Bieleckiego.

Ewa Krasnowolska

Dla Fundacji AK w Tominie przekazata *Ewa Krasnowolska*

20.VII. 2000r.

J. 2636 / WSK

NOW
AK Warszawa.

+
TUSZKO Franciszka
ps. "Hanka", "Hanecka"

1. Nazwiskowe Karty informacyjne: 1.

i

J. 2636 / WSK

NOW
AK W-122

† TUSZKO Franciszka
po. „Hanka”, „Hanecka”

źr. Relacja - Biogram.

B. Rojek 2015.

TUSZKO Fromanka

